SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 241. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 19, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 19-го ГРУДНЯ 1992. Ч. 241. РІК XCIX.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ПРАЦЮЄ

Київ (УНІАР). — Почалися засідання Верховної Ради України. Цього тижня заплановано розгляд цілого ряду важливих економічних та соціяльних питань: заслухати інформацію Кабінету міністрів про прийняті Урядом декрети з проблем соціяльно-економічного розвитку, а також інформацію голови Служби Безпеки про факти зловживань в державних органах України і про антидержавну діяльність деяких організацій; питання про зовнішню політику України під сучасну пору. Проєкти декларації про загальні засади державної молодіжної політики в Україні та закону про сприяння соціяльному становленню молоді виноситимуться на друге читання.

Плянується розгляд пакету правових законопроєктів У п'ятницю, 18-го грудня, відбудеться засідання з актуальних проблем політичного розвитку. Для розслідування зловживань депутатів своїм службовим становищем (йдеться про участь у розпродажі енергоносіїв) вирішено створити незалежну депутатську комісію. Розглядатиметься також питання про створення тимчасових депутатських комісій у боротьбі з корупцією та мафією, та для перевірки фактів фальсифікації законів України. У ВР посилюється протистояння. Комуністи, що повсюдно записалися як безпартійні або члени Соціялістичної Партії, вимагають відміни рішення Президії ВР про припинення діяльности Комуністичної партії. Депутат Євген Гринів від імені „Меморіялу" запропонував розглянути питання про організацію депутатської комісії для вивчення фактів злочинів Комуністичної партії проти українського народу. Затверджено повноваження 12 новообраних депутатів. Розглянуто проєкт постанови про державні нагороди.

Пласт відзначив д-ра Я. Падоха і М. Савицького

Ню Йорк. — Тут у Пластовому Домі відбулась зустріч пластового активу для відзначення за особливу пластову і громадську активність пл. сен. д-ра Ярослава Падоха та Михайла Савицького.

Ініціятиву для відзначення дала Пластова Фундація, головою якої довгі роки є пл. сен. Богдан Михайлів. Обох пластових діячів нагороджено грамотою виконану ґрафіком Богданом Титлою та подарунком олійних картин пластунів-художників Ярослава Вижницького і Богдана Титли.

Зустріччю проводив пл. сен. Б. Михайлів. Він також говорив про заслуги для Пласту М. Савицького, а пл. сен. Вячеслав Вишневський подав в добрій аналітичній формі активність д-ра Я. Падоха. Для пл. сен. д-ра Я. Падоха була друга несподіванка, — а це найвище пластове відзначення ордену Вічного Вогню в золоті за особливу громадську діяльність. На ту особливу громадську діяльність склалась його активність в Німеччині, з приїздом до ЗСА його діяльність у найбільшій братській організації УНС, його ініціятива, а опісля активність, в крайовому комітеті будови пам'ятника Т. Шевченкові у Вашінґтоні та довге головство Наукового Товариства ім. Шевченка. Це відзначення наділене виконуючим обов'язки начального пластуна пл. сен. Любомира Романкова вручили отаман загону „Червона Калина", членом і основником якого є пл. сен д-р Я. Падох, пл. сен. Володимир Володюк та курінний пл. сен. Маркіян Титла.

Короткі привіти виголосили від пластунів пл. сен. Володимир Рак, голова Крайової Пластової Ради, та пл. сен. Володимир Корнага — станичний Ню Йорку. Коротко говорив також пл. сен. о. Лев Ґолдейд про це як його доля зв'язала, людину німецького походження із третого покоління, з пл. сен. Я. Падохом та загоном „Червона Калина", членом якого він теж є.

Після вокального виступу секстету „Думки", многолітствія і перекуски, промовляли оба солінізанти, дякуючи за відзначення, а д-р Падох із зворушенням заявив, що Пласт був для нього „теплим серцем", що допомагало дуже у його громадській праці.

Вирішують проблеми еміґрантів

Київ (УНІАР). — На засіданні Постійної комісії Верховної Ради з питань державного суверенітету, міжреспубліканських і міжнаціональних відносин, говорилося про справу іміґраційних процесів.

Стверджено, що за останніх 10 років для постійного проживання в Україну переїхало 100,000 осіб з республік колишнього Союзу та очікується дальшого росту іміґрації в Україну. При цьому переселення одної людини коштує два міл. купоно-карбованців, а при теперішньому темпі інфляції ця сума буде зростати. Слід підкреслити і той факт, що крім економічних, фінансових і соціяльних проблем, існують ще й політичні, релігійні та моральні.

Тому для справ іміґрантів необхідно мати відповідну державну інфраструктуру. Розглядом цих питань і займається комісія Верховної Ради.

Народ сприяє приватизації

Одеса (УНІАР). — Одеське обласне статистичне управління присвятило свій черговий звіт проблемам приватизації після проведення опиту.

У результаті виявилося, що про процес приватизації з 500 опитуваних приблизну уяву мають 73 відсотки. З них 69 відсотків жителі міста. Інформацію отримують люди з газет, журналів, радіо та телевізії. Висловлюючи свою думку щодо приватизації державних підприємств, більшість з опитуваних відзначила позитивний вплив цього процесу на виробництво і громадські обслуги. Від 55 до 57 відсотків опитуваних сподіваються, що перехід державного майна до рук приватних підприємців причиниться до зросту виробництва та товарів щоденного вжитку, поширить їх вибір і поліпшить якість.

З опитуваних, 68 відсотків впевнені в тому, що приватизація сприятиме у зацікавленні працюючих, що у кінцевому результаті поліпшить етику праці.

ПРИЗНАЧЕНО НОВІ ДОТАЦІЇ УАКР НА ДОПОМОГУ УКРАЇНІ

Ню Йорк, Н. Й. (Р. Барановський). — Нові дотації на допомогу Україні і східньої діяспори та ряд інших важливих справ були предметом нарад Екзекутиви УАКР, що відбулися тут в суботу, 14-го листопада 1992 року, у власній домівці в ранніх годинах. Нарадами проводила голова Уляна Дячук.

Після прийняття порядку нарад і протоколу з попередніх нарад, що його прочитав секретар Осип Труш, звітували члени Екзекутиви.

Євген Стахів поінформував про стан переговорів з УККА в справі створення одної централі. Він, як гість і обсерватор, був на Конґресі УККА. Під час обговорення справи допомоги Україні на окремому панелі зголосився до дискусії, але йому не дали можливости виступити. Д-р Аскольд Лозинський, президент УККА, запропонував зорганізувати віче для публічного обговорення справи злуки. Дискутанти уважали, що віче не сприяє добрій атмосфері у переговорах, а навпаки може ще більше ускладнити процес переговорів і його утруднити.

Володимир Процик, член комісії переговорів про злуку, доповнив звіт Є. Стахіва. У висліді дискусії рішено відхилити пропозицію д-ра Лозинського, але переговори продовжувати з метою об'єднання. На майбутнє всякі звідомлення з переговорів мусять бути узгіднені обома централями.

Роман Данилюк інформував про свою поїздку в Україну і переведення доручених йому завдань, а саме: закупити для різних інституцій в Україні і східній діяспорі комп'ютери, копіювальні машинки, лейзер-принтери, факси і машинки до писання. На ту ціль схвалено і виасиґновано в жовтні з каси УАКР суму 19,835 дол. І так, Т-во „Просвіта" отримало: два комп'ютери і два лейзер-принтери (7,830 дол.), Інститут Українознавства при Київському Університеті: один лейзер-принтер (1,870 дол.), Наддністрянщина: одна факс-машинка (710 дол.), Т-во Української Культури „Українська Родина", Тюменська область: одна копіювальна машинка (1,300 дол), Т-во „Україна": один комп'ютер і один лейзер-принтер (3,000 дол.), 11 машинок до писання (750) і 500 дол готівкою для українських установ в Естонії, Литві, Білорусі, Краснодарі і Вороніжі (по 100 дол.) Т-во „Просвіта" в Луганському: копіювальна машинка (1,550 дол.), нова українська ґімназія в Кишиневі, Молдова, і для вжитку теж Т-ва Української Культури в Молдові: один комп'ютер і один лейзер-принтер (2,100 дол.), Українське Культурно-Освітнє Т-во „Дніпро" в Латвії 100 дол. і Т-во Української Мови в Запоріжжі 100 до. та 25 дол. різне.

В дискусії висловлено думку, щоби на майбутнє якнайбільше уваги присвятити шкільництву і підтримати друк шкільних підручників.

У зв'язку із пляном відзначити в Україні 60-ту річницю Великого голоду, рішено дати всю можливу допомогу для зорганізування і переведення річниці і вшанування пам'яті жертв.

Тому, що 21-22-го листопада 1992 року відбудеться пленарна Сесія Секретаріяту СКВУ, у якій візьмуть участь наші представники, приділено багато уваги питанню, чи у змінених обставинах, які заіснували в Україні, СКВУ мав би далі залишитися надбудовою діяспори. Потрібна зміна назви, цілей і завдань та бюджету. Ці питання доручено нашим представникам порушити на сесії.

Видано чергове число бюлетеня УАКР і вислано листа до: Президента Леоніда Кравчука з привітом з нагоди відзначення першої річниці незалежности України, до президента КУК В. Олега Романіва — ґратуляції з вибором на цей пост і до президента Америки Билла Клінтона — ґратуляції з вибором.

Затверджено реґулямін для працівників в канцелярії УАКРади.

Чергове засідання Екзекутиви назначено на 16-го січня 1993 року в Ню Йорку, о год. 10:30 рано.

Християнські демократи України є учасниками міжнародних нарад

Брюссель (УНІАР). — Делеґація Християнсько-Демократичної партії України, яка брала участь у міжнародній нараді християнських демократів, відмовилася підписати декларацію про створення Християнсько-Демократичного Союзу Східної Европи після того, як голова ХДПУ Віталій Журавський гостро скритикував проєкт статуту цього утворення, підготований російською стороною — на думку українського представника — виключно в інтересах російського Християнсько-Демократичного Союзу. Решта учасників переговорів склали декларацію про утворення Християнсько-Демократичного Союзу Східної Европи. До цього об'єднання увійшли християнсько-демократичні партії та союзи Росії, Білорусі, Вірменії і Грузії. Українська ж делеґація сказала принципове „ні" відтворенню будь-яких надструктур колишнього СССР. Як заявив 11-го грудня на засіданні політичного бюра Інтернаціоналу Християнської Демократії Віталій Журавський, ХДПУ виходить з того, що Україна як своєрідний міст між Европою і Евразією не може належати лише тій чи іншій стороні. ХДПУ має на меті безпосередньо увійти до світової Християнської Демократичної Спільноти. Така позиція знайшла підтримку у багатьох учасників засідання найвищого керівного органу Інтернаціоналу Християнської Демократії — його політичного бюра, у якому взяли участь представники 44 країн.

На думку фахівців, зокрема з Европейського Парляменту, де фракція соціял-демократів посідає друге місце за кількістю делеґатів, шлях України повинен пролягати безпосередньо до паневропейського суспільства. Делеґація ХДПУ провела також двосторонні та багатосторонні переговори з лідерами партій різних країн Европи й Азії щодо участи у світовому християнсько-демократичному русі. Світова спільнота визнала ХДПУ як домінуючу у християнсько-демократичному русі в Україні.

ІЗРАЇЛЬ ДЕПОРТУЄ 418 ПАЛЕСТИНЦІВ

Єрусалим. — У відповідь на недавнє викрадення і вбивство сержанта прикордонної поліції Ніссіма Толедано, ізраїльські власті розпорядилися депортувати зі смуги Ґази і західнього берега Йордану декілька сотень палестинців. Скільки саме, відразу годі було дізнатися, бо правоохоронні організації в Ізраїлі опротестували рішення уряду у Верховному суді, й тому урядовці відмовлялися назвати точну цифру членів терористичного об'єднання Гамас, що мають бути вигнані з країни. З останніх повідомлень випливає, що Верховний суд підтримав рішення уряду і буде депортовано 418 палестинців.

Спостерігачі відзначають, що це найбільша депортація від 1967 року, коли Ізраїль випровадив з країни 12 палестинських політичних діячів. Тоді, як відомо, Рада безпеки ООН при активній підтримці ЗСА прийняла спеціяльну резолюцію, котра засуджувала дії ізраїльського уряду. ЗСА давно виступають проти таких методів боротьби з політичними противниками.

Логічним є припущення, що теперішнє рішення уряду Ізраїля ще в більшій мірі ускладнить ізраїльсько-арабські переговори у Вашінґтоні.

Тим часом депортація палестинців — це тільки одна з акцій, застосованих ізраїльськими властями що до терористів. Цими днями ізраїльська армія і поліція арештували на контрольованих територіях 1.200 членів об'єднання Гамас. Прем'єр-міністер Їцак Рабін заявив, що західні країни не повинні дивуватися з цієї суворости, бо вбивство сержанта Толедано викликало обурення всього населення. Очевидно, саме громадська думка змусила кабінет Рабіна, який звинувачують у безпорадності, прийняти рішення про вигнання чотирьох сотень палестинців.

Організація Гамас була заснована п'ять років тому шейхом Агмедом Ясіном, який тепер сидить в ізраїльській тюрмі за те, що наказував убивати палестинців, котрі допомагали ізраїльській адміністрації. Його звільнення вимагали терористи в обмін на життя викраденого сержанта Толедано.

Фонд „Відродження" звітує

Київ (УНІАР). — Підсумки діяльности у 1992 році Міжнародного Фонду „Відродження" розглянула на засіданні наглядова рада.

Голова фонду Богдан Гаврилишин повідомив, що цього року фонд ухвалив 100 проєктів на суму понад 1,600,000 дол. Серед тих проєктів є створення в Києві Українсько-Американського Коледжу Бизнесу та Центру Політології в Донецькому. Фонд намагається допомогти Україні створити відкрите суспільство, підкреслив Б. Гаврилишин.

У СВІТІ

ТУРЕЧЧИНА ВІДМОВИЛА Вірменії в електроенерґії. Це сталося тоді, коли в Нагірнім Карабаху вірмени відновили воєнні дії проти азербайджанців. Відомо, що питання допомоги для Вірменії заступник прем'єрміністра Туреччини Ердал Іненю обговорював з азербайджанськими керівниками під час своєї недавньої візити в Баку. Азербайджанці зуміли нав'язати Туреччині свою точку зору: Єреван можна змусити до мирних переговорів тільки за умови збереження тяжкої економічної ситуації в країні.

ВІДОМИЙ КУБИНСЬКИЙ письменник Альваро Прендез рішив ввійти до складу кубинського соціял-демократичного руху. Ця дисидентська організація виступає за мирний перехід до багатопартійности і мішаної, державно-приватної, економіки на підставах національної незалежности, соціяльної справедливости і поваги прав людини. Прендез звернувся до кубинського керівництва із закликом здійснити в країні зміни, „що вже давно назріли".

89-ОСІБ, В ТОМУ числі 42 дітей вбили суданські бандити під час викрадення худоби в кенійській провінції Ріфт-Валлі. На територію Судану було перегнано понад 7,000 корів і биків. Сили безпеки Кенії дістали від свого уряду наказ наздогнати злочинців.

ІСЛЯМСЬКІ ЕКСТРЕМІСТИ в Єгипті погрожують розширити терористичні акції проти чужинецьких терористів і закордонних дипломатів, якщо власті не припинять переслідувати мусулманських бойовиків. Спостерігачі відзначають, що мусулманський фундаменталізм становить тепер найбільшу загрозу для розвитку єгипетського суспільства.

ПОБЛИЗУ АБХАЗЬКОГО міста Ткварчелі ракетою збито гелікоптер російських збройних сил. В ньому загинуло 30 жінок і дітей, котрих вивозили з району збройного грузинсько-абхазького конфлікту. Міністер оборони Грузії Тенгіз Кітовані заявив, що грузинське військо не вийде з Абхазії, бо „воно захищає свою батьківщину і буде це робити, поки живим залишиться хоч би один грузин".

УРЯД ВІРМЕНІЇ звернувся до Верховної ради республіки з проханням дозволити розпочати підготову до відновлення праці Вірменської атомової станції, зупиненої три роки тому. До цього кроку змушує тяжка енергетична криза в республіці.

РЕСПУБЛІКА БІЛОРУСЬ починає виходити з економічної кризи. Тут не тільки зупинено спад виробництва, але вже почався його ріст. Виготовлення продукції в листопаді ц. р. у ділянці машинобудування збільшилося на 3.6 відсотка, легкої промисловости — на 6.5, харчової — на 3 відсотки.

В СЕРЕДУ, 16-ГО ГРУДНЯ, в Лондоні знову вибухли дві бомби, підкладені, як і в попередніх випадках, членами терористичної організації Ірляндська республіканська армія. У висліді декілька перехожих дістали поранення.

НІМЕЦЬКІ ВОЯКИ ТАКОЖ ПРИЇДУТЬ У СОМАЛІЮ

Бонн. — В четвер, 17-го грудня, уряд Німеччини оприлюднив заяву з приводу свого наміру післати у Сомалію 1.500 вояків і старшин, однак лише після того, як міжнародний воєнний контингент, що складається на 90 відсотків з американців, відновить у цій африканській країні мир і спокій.

Рішення відрядити за океан експедиційний корпус, на думку опозиції, суперечить конституції Німеччини. Фракція соціял-демократичної партії вже заявила, що подасть канцлера Коля до конституційного суду. Коль відповів, що погрози не змусять його переглянути рішення. „Німеччина не може стояти осторонь діяльности міжнародної спільноти", — сказав канцлер.

Тим часом у зв'язку із ситуацією в Сомалії світ широко обговорює пропозицію генерального секретаря ООН Бутроса Ґалі про зформування сильного збройного корпусу світової спільноти. Мироносні сили ООН, які візьмуть під свою контролю Сомалію після відходу американців, повинні дістати значно краще озброєння. Про це заявив у комітеті закордонних справ Палати представників ЗСА заступник державного секретаря в питаннях Африки Ґерман Коен. Він вказав на різницю у вишколі і технічних можливостях американських вояків, які від першого дня перебування в Сомалії забезпечили там порядок, і пакістанського батальйону, що був у Сомалії вже довший час, однак не дав ради ні з чим, бо є не досить вишколений і дуже слабо озброєний. Пакістанці не мали навіть права застосувати зброю і з метою особистого захисту наймали собі охоронців з числа сомалійців.

Тепер у Сомалії є 10.866 вояків і старшин ЗСА, 420 канадців, 321 француз, 90 італійці, 87 вояків зі Савдійської Арабії, 8 — з Кувайту, 3 — з Ботсвани.

В АМЕРИЦІ

УРЯДОВА СТАТИСТИКА виказує, що індустрія та будівництво нових житлових будинків знову зросли в листопаді, тобто вже другий місяць підряд. Коли до цього додати також значне пожвавлення із сторони покупців, то можна сказати, що економічна ситуація повільним кроком прямує до кращого і, на думку аналітиків, вказує на повільний, але послідовний економічний зріст. Але вони остерігають, що два кроки вперед, а один назад не є достатнім, щоби закинути всю обережність.

ПРОДОВЖ ДЕВ'ЯТИ місяців Департамент юстиції розглядав і перевіряв справу банку Палати Репрезентантів, а в середу, 16-го грудня, спеціяльний дорадник в леґальних справах заявив, що деякі члени Конґресу мабуть таки допустилися переступлення закону у цій недбало веденій фінансовій інституції, що в результаті стало політичним символом надужиття Конґресу. Не називаючи поіменно будь-кого із колишніх чи теперішніх законодавців, запідозрених у правопорушенні, колишній суддя Малколм Р. Вілкі, якого генеральний прокуратор Вілліям П. Барр призначив перевести прелімінарні досліди цієї справи, заявив: „Виглядає, що деякі члени Палати Репрезентантів допустилися кримінальних правопорушень". Він також рекомендував, щоби генеральний прокуратор перевів глибший вгляд у цю непристойну поведінку малої кількости законодавців, яких Департамент юстиції поіменно не назве аж вони будуть законно оскаржені.

ЗОЧА ЕКОНОМІКА країни повільним кроком посувається вперед і вкінці біржа праці подає познаки оживлення, то великі фірми дальше зменшуть свої кадри працівників. На думку аналітиків, це значить, що економічне відродження в країні буде маршувати дуже повільним кроком. Недавні опитування понад 800 фірм виказали, що одна із чотирьох великих фірм плянує в найближчому часі зменшити число працівників, малі підприємства натомість збільшують свої працюючі кадри, але вони самі не зрушать застою.

УРЯДОВІ ТА КОНҐРЕСОВІ чинники кажуть, що теперішній Уряд президента Джорджа Буша призадумується над продажею частин для завансованих джетових моторів збройним силам Китаю. Минулого тижня було відкинено продаж цілих моторів, тому висунув цю пропозицію Департамент торгівлі, але проти є Департамент оборони, побоюючись, що ці частини будуть ужиті на споруду ракет.

У 1990 РОЦІ за американські гроші викрадено з Мехіко д-ра Умберта Альвареза, якого обвинувачено у допомозі при вбивстві американського аґента, що займався боротьбою проти перепачковування наркотиків, Енріке Камареню Салязара. Одначе минулого тижня у Лос Анджелесі федеральний суддя Едвард Рафіді, який розглядав цю справу, зовсім звільнив від вини д-ра. У. Альвареза на підставі недостатніх доказів зі сторони прокуратури. Крім цього мехіканський міліціонер ще на самому початку розправи сказав прокуратурі, що вона обнивувачує не того лікаря, але прокуратура цього на суді не виявила.

ДИРЕКТОР СІ-АЙ-ЕЙ Роберт Ґейтс заявив, що його аґенція не має жодних підтверджень про те, що будьтоби з території колишнього СССР вивозять ядерну зброю на продаж на чорному ринку. В той самий час він визнав, що є інформація, про те, що в останньому часі були спроби вивозити ядерні матеріяли контрабандним шляхом. Р. Ґейтс підкреслив, що ЗСА є стурбовані існуючою в світі тенденцією до розповсюдження найновіших видів зброї.

НА ДУМКУ ФІНАНСИСТІВ і федеральних контролерів багато банків, найдуться у скрутному становищі, якщо не візьмуть до уваги нових строгих правил. Зокрема це відноситься до банкової індустрії у Каліфорнії, де ринок нерухомостей є дуже повільним, а економічний упадок цілої околиці не має виглядів на поправу в найближчому майбутньому. Нові правила вимагають закриття даної інституції у випадку, коли активи спадають нижче двох відсотків. Ці нові правила мають на меті зменшити видатки платників податків і забезпеченевих фірм, закриваючи слабі інституції ще перед їх цілковитим крахом.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Суд над ген. В. Ярузельським

У Варшаві судять тепер останнього генерального секретаря Компартії Польщі й кол. президента, генерала Войцєха Ярузельського, разом із членами його уряду за те, що 13-го грудня 1981 року він проголосив був вийнятковий стан звернений проти діяльности робітничої організації „Солідарність". Повідомляючи про це „Ню Йорк Таймс" з 13-го грудня ц.р. піддає під сумнів у заголовку кореспонденції з Варшави, що на лаві обвинувачених сидить Ярузельський чи його судді. Та й сама польська преса в Америці дуже стримано ставиться до цієї події, бо вже давно виринув був сумнів: чи Ярузельський більше комуніст чи більше поляк?

„Ню Йорк Таймс" подає короткий огляд подій у Польщі, які почалися від постання „Солідарности", яка несподівано опинилася у проводі тодішнього руху спротиву, насправді за відродження польської державности, зліквідованої большевицькою Росією після Ялтинської конференції 1945 року. „Солідарність" народилася у доках морського порту — Ґдиня і її лідером став тамошній електромеханік Лех Валенса. Він виявив лідерський хист, вмів сполучити принципіялізм ідеї з гнучкістю тактики, — повів кампанію проти комуністичного режиму всіма доступними засобами, але без користування зброєю. За „Солідарности" розквітала підпільна польська преса яка проголосила рішучий відворот від орієнтації шляхетської Польщі (Ягайлонів) на Росію, з якою треба поділитися землями України, — та поставилася надзвичайно прихильно до визвольного руху України.

У тому короткому вийнятковому стані Ярузельський виарештував багато активістів „Солідарности" й присудив самого Валенсу до домашнього арешту. Але масовий робітничий страйк, який спаралізував все громадське життя і взагалі заморозив атмосферу у Польщі — примусив Ярузельського піти на переговори з Валенсою, які, закінчилися компромісовим складом нового польського уряду. Всіх арештованих звільнено і ми чули версію, що той вийнятковий стан, проголошений Ярузельським, був „необхідним злом" — яке випередило Москву й перешкодило їй застосувати в Польщі військові репресії, що могли довести до масакри. Із тону звітування про той теперішній процес у Варшаві польською пресою можна вичути невдоволення з приводу поведінки такого суду, чи бодай сумнів, чи його починати. Нам трудно орієнтуватися у настроях суспільства у Польщі, ще трудніше знати, що спонукало польський уряд повести такий суд. У всякому разі — Войцєх Ярузельський для поляків — це не Еріх Гонекер для німців, — у Гонекера завжди на першому місці стояв комунізм, а на дальшому пляні — національна приналежність. Це очевидно, іронія долі, що колишній робітник і в'язень Лех Валенса є тепер президентом Польщі та колишній її диктатор опинився на лаві підсудних. Але у всесвітній історії — це не перший випадок, що вчорашній володар став нинішнім в'язнем. Це доля всіх диктаторів, проти яких вибухає переможна революція. З усіх комуністичних країн найгірше вийшов румунський диктатор Ніколаі Чауческу: він хотів втекти з дружиною автом за кордон. Їх переловили, коротко судили й обоїх розстріляли. У Польщі нікому з комуністичних диктаторів не сталося лихо. Про Ґомулку кружляють різні саркастичні дотепи, Ґерека навіть хвалили за його „Спомини". Мимоходом кажучи — прегарний будинок польського генерального консуляту в Ню Йорку закуплено за панування Ґерека.

Із шости комуністичних сателітних держав Польща була першою, яка відзискала свою державну незалежність. Першим її президентом був таки Ярузельський, але він негайно зрікся, коли кандидатуру зголосив Валенса. Від того часу є вже в Польщі четвертий з черги уряд і нема там повної нормалізації відносин. Нічого нарікати, що в Україні є валютний хаос, що купон чи пак карбованець не має ніякої вартости. У Польщі панує теж валютний хаос — іншого характеру. В Україні всевладу має доляр, у Польщі все куде дорожч е, як в Америці і люди вічно перераховують валюти, орудуючи мільйонами „злотих".

Польща була першою, яка відзискала свою державу. Польща була першою, яка визнала державність України. В одному Польща куди щасливіша від України: всупереч русифікаторському натискові — поляки говорили по-польськи і нині ніхто не почує ні в одному польському місті російського слова. І є у Польщі спір, чи має бути Церква відділена від держави, чи ні, — але є одна Католицька Церква та нема того віровизнаневого розґардіяшу, який є в Україні з кількома Церквами.

Істор[illegible] України і Польщі була рясно скроплена кров[illegible]. Славити Господа — це вже історія. Україна має на заході доброго сусіда, а як він править, кого судить і кого милує, це його справа.

Д-р Вікентій Шандор

ДУНАЙ — ВОЛГА

II

В Україні сильно наголошується потреба відбути вибори до Верховної Ради. Вимога правильна і добра. А який може бути вислід тих виборів, коли поставимо до виборів понад 20 політичних партій і партійок, а партократія із своєю 2/3 більшістю в Парляменті поставить одну, перелицьовану на соціялістичну. Хто буде мати більшість у виборах, буде покликаний створити уряд, адже демократія, інакше не може бути, право більшости. А ми тоді зачнемо демонструвати й нарікати! Приклад Литви дуже вимовний.

Державна політика, та ще визвольна, вимагає центрального плянування, певної системи праці, контролю та відповідальности. Саме таких якостей визвольної політики у нас не плекають. Відповідальність в державній політиці є як власна тінь, від неї втекти не можна. В роз'єднаній, відокремленій та груповій визвольній політиці, хто перед ким відповідає? А наслідки такої політики поносить народ! Вільний світ, якого ми хочемо бути партнером, очікує від нас саме такої політики, і то тим більше, бо процес повного визволення ще не скінчений.

В політиці існує неписаний закон, що право сягає так далеко, як далеко сягає сила. Отже, щоб мати в міжнародній політиці право, мусимо створити власну силу. Сьогодні така можливість є у наших руках.

Через Закарпаття дістається Україна до Центральної Европи, Дунайського басейну, мадярської рівнини, й Балкан. В обох світових війнах цей терен був вихідною точкою походу проти Сходу, отже й на Україну. Україна, як миротворний чинник, внесе поважні зміни в укладі політичних сил у цьому просторі та причиниться до створення нової рівноваги сил. Сусідні держави можуть тільки привітати Україну як нового члена, бо вона переживши тристалітню неволю, дві світові війни на своєму терені, знає найкраще ціну мирного співжиття та особистої свободи. А в зв'язку з Дунаєм, історія занотувала таку подію: в добі між двома світовими війнами судноплавство на Дунаї реґулювала Конференція подунайських держав, через територію яких тече Дунай, та Англія, Франція і ЗСА.

Після Другої світової війни ситуація основно змінилась. До слова прийшов СССР.

У 1946 році скликано нараду подунайських держав, на яку прибули і названі три члени придунайських територій. Головою конференції обрано Андрія Вишинського, представника СССР. Був поставлений перший внесок, щоб офіційною мовою Конференції стала російська мова. Внесок прийнято. Другий внесок, щоб три держави, через територію яких Дунай не тече, були виключені з членства. Перед голосуванням, делеґат Англії поставив внесок, щоб виключити й голову Конференції А. Вишинського, бо через територію РСФСР Дунай не тече.

Вишинський єхидно всміхнувся, подумавши, що англієць не визнається в географії, і з почуттям зарозумілости заявив, а таки тече, через Кілійську протоку. Кілійська протока належить Україні, а не Росії, відповів англієць, то її має право заступати тільки представник України. Англієць продовжував, що при основанні Організації Об'єднаних Націй в 1945 році в Сан Франсіско, міністер закордонних справ СССР Вячеслав Молотов заявив, що Україна є незалежною державою, то як така, вона єдина має право висилати свого представника на цю Конференцію.

Вишинський зрозумів в чому справа, перервав наради на два дні, і з'явився делеґат України з відповідними документами. Це, мабуть, був перший і останній раз, що Київ видавав міжнародні документи українському делеґатові. Англієць далі нувся до Вишинського, що він і надалі не має тут жодного права. Вишинський відповів, що ми винаймимо від України Кілійську протоку, і я її буду заступати. І так Росія була не тільки окупантом України, але і наємником.

Держави будуються століттями в тяжкій боротьбі, а незгоди чи міжусобиці їх програють за один день. День прогри, особливо в молодих державах настає, коли народ несхильний або спроможний забезпечити за собою відповідні, державницького способу і форми, ведення держави.

Тому, не борімся між собою за межу, бо можемо програти поле.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про п'яту Заповідь Божу

Дивно, але коли ми хотіли нашвидкоруч з певністю ствердити, котра це заповідь каже „не вбий!" — то наші співтовариші ніяк не могли погодитися, яка це з черги і оправдували це тим, що ніхто не потребує про неї думати.

Ціле щастя, що в нашій спільноті тут, у ЗСА, така корисна ситуація і не можемо навіть пригадати випадку зумисного вбивства серед української громади. Правдоподібно тому, зі справжнім переконанням і вдоволенням, можемо ствердити, що в нас злочинність відсотково дуже низька і що наша спільнота, яка має різні інші, менші, гріхи — якщо йдеться про п'яту Заповідь Божу, то зовсім чиста.

На жаль, не так воно в Україні, де життєві обставини такі тепер важкі і складні, що убивства, злочини чи напади трапляються, і то не рідко. Звичайно, причиною їх є бажання гроша, який так потрібен для прожитку, але і в інших випадках життя людське не має такої вартости, як тут, для нас. А може і мало наших братів знає Заповіді Божі?

Але напевно вони добре відомі тут — принаймні їх навчають, але і то не завжди, бо стільки жахливих і непотрібних убивств, як маємо в цій країні, то здається ніде немає. Кожного дня коли відкриваємо будь-який американський щоденник чи слідкуємо за телевізійними новинками — кидається у вічі як перше; нові і зовсім безглузді випадки убивств. Вбивають, щоб лише здобути дрібні гроші, вбивають з ненависти, любови, наказу мафії, із розпуки, а часом просто так — без поважної причини — і це часто приписують психічним розстроям.

Найбільшим жахливим є факт, що ці вбивники щораз молодші віком, деякі просто 15—16-літні діти, які може навіть не здають собі добре справи з того, що вони чинять.

Але що ж тут дивуватися, коли саме ці підлітки постійно день за днем приглядаються на телевізійних чи фільмових екранах таким убивствам у кримінальних чи пригодницьких фільмах, що переважно засіяні трупами.

На жаль, тим самим фільмам приглядаються також тепер в Україні, коли прийшла демократизація і свобода. Немов якась невидна, злобна рука защеплює найгірші елементи людської вдачі у молодь так Заходу, як і Сходу. Саме недавно, стверджуючи цей сумний стан, один із наших близьких переконував, що це хтось із чортівськими намірами ширить цю неймовірну злочинність і брак моралі по цілому світі.

Так далеко не йдемо, але кожного дня здригаємося від вісток про нові факти вбивств серед людей. І все це діється без війни, без наказу держави, без вищої цілі, якою історія оправдує вчинки.

А все ж у так повседневному тепер легковаженні п'ятої Заповіді Божої трапляються випадки, коли ми, хоч-нехоч, мусимо оправдати такі вчинки. Саме, коли пишемо ці рядки на сторінках американської преси читаємо два різні випадки, в яких таки хочеться оправдати збивство людини. Один — це вже не перший випадок свідомого самогубства безнадійно хворих осіб, в якому допомагає лікар Хеворкіян і такі історії свідомого убивства викликають широкі дискусії та питання моралі чи Заповідей Божих, але суд не може справедливо покарати лікаря.

Другий — має ще більше сумне підложжя. Це суд над жінкою, яка убила свою дочку у приступі розпачі, бо ця зовсім знищена фізично і морально наркотиками. Важко уявити собі більше трагічний вчинок і з повним зрозумінням його суд не покарав матері.

Значить, навіть ця п'ята Заповідь Божа, яку тепер так часто переступають має вийнятки. Але не нам судити чи вони оправдані — залишім це Найвищому Судді з надією, що Він буде так же вибачливий, як люди.

О-КА

Богдан Шарко

ДУХОВИЙ СТАН В УКРАЇНІ СЬОГОДНІ

(Інтерв'ю з проф. Юрієм Бойком-Блохиним)

II

П.: — Чи були у вашому перебуванні на Україні якісь дуже важкі моменти для вас?

В.: — Були. Мені на зборах в Києві і в Миколаєві ставлено питання: схарактеризуйте особи на визначніших політиків в діяспорі. Я зазначив, що про діяспору не можу говорити, а лише про політичну еміґрацію. Говорив тільки про тих, яких особисто більш, чи менш, добре знав, а саме про тих які в боротьбі втратили здоров'я чи й життя, давав індивідуальні позитивні сильветки Ольжича, Мельника, Бандери, Ребета, Ленкавського, Лівицького, М. Стецька. Слухачі були захоплені цими визначними діячами і віра в наш успіх у них зростала. Я нічого не казав штучного, тільки виявляв небуденність цих постатей, але як важко відкинути штучні словечка, якими обкидано ці визначні імена.

П.: — Виходить, що ви і в Україні демонстрували ваш націоналізм?

В.: — Інакше й бути не могло. Націоналістом став я замолоду і ним залишуся. Але я націоналіст-філософ. Із цієї філософії вся багатогранність здорового життя виростає і в неї знову виростає.

П.: — Яким є ваш найбільший успіх у Києві?

В.: — Моя виставка наукових праць. Вона відбулася у Музеї видатних діячів української культури Л. Українки, М. Лисенка, П. Саксаганського, М. Старицького у днях 11-го — 19-го вересня. Це знаменитий комплекс будівель, де жили великі діячі України. Дирекція (Веремеєва, Терехова, Скорульська) приділила для виставки найбільшу кімнату, яка належала О. Пчілці й Л. Українці. Тимчасово знято там сталу експозицію і передано кімнату для моєї виставки, як авторові, що багато писав про Лесю Українку.

Внесено 13 столів, а тому, що всього матеріялу не можна було вмістити на столах, прикріплено на стінах, використано і рояль. Таким чином розташовано матеріял з часу між 1930 і 1990 роками. В розбудові виставки працював персонал Музею, особливо пані Чоп і усвідомлюю собі, що це була каторжна робота, яку виконувано із залюбуванням. Я перед цим дуже обмежено матеріяльними засобами допоміг справі відзначення 150-літнього ювілею М. В. Лисенка і мені віддячено не тільки урочистою грамотою, медалею Лисенка, листом дирекції про успіх виставки, але й усім організуванням виставки. Плякати „Мій доробок Україні" розвішено в 30 місцях, де купчилися українці. Жодна партія, чи група в цю підготову не втручалася. Відкриття було многолюдним і бучним.

Від державного департаменту начальник Управління музеїв, архівів і бібліотек, О. Миськов, відчитав особисте звернення від представника Президента України, Івана Салія. Від наукового та культурного громадянства столиці говорив відомий критик і перекладач Микола Рибчук... Заля переповнена науковцями, мистцями, письменниками. Далі вітають мене вихованці Гуманітарного ліцею, співає старіший київський кобзар Павло Супрун. Далі урочистість переходить в недалекий літературно-мистецький клюб „Родина". Тут слухають доповідь проф. В. О. Мельника про мій науковий шлях, далі просять мене розповісти про мої наукові та політичні засади. Тут же і з'являються квіти... а далі в мою честь мистецька частина. Скільки я працював на своєму віку над „Кавказом" Шевченка, але коли деклямував цей вірш заслужений артист України Павло Громовенко, відкрилися мені нові акценти цього шедевру. Артистка київської філгармонії, Лідія Яременко, проспівала „У тієї Катерини" Шевченка в музичному обробленні М. Лисенка і якже майстерно підкреслила вона романтичну силу твору. Наприкінці вшанувала мене співом молоденька композиторка Богданна Процюк, лавреатка міжнародного конкурсу студентів музичних училищ. Вона співала на тексти Олени Пчілки. Це був вечір повний сердечности. Виставка тривала дев'ять днів і її відвідали 1,749 осіб. Деякі відвідувачі обмежувалися загальним оглядом, а деякі студіювали ряд книжок. Пам'ятна книга заповнена відгуками. Їхній ентузіязм, захоплення, одностайні. Цитую лише два без добору, бо всі вони дають виснагу до праці вже на схилі мого віку.

Ось цитата із пам'ятної книги: „З величезною цікавістю оглянули виставку праць Бойка-Блохина. Якби він зробив десяту частину того, що встиг зробити, його ім'я буде назавжди вписане в історію нашої культури й науки. Хвалити Бога, що наша земля народжує таких людей. Слава їм. Літератори Ольга Сенюк, Евген Попович, 17. 9. 1992 р."

А от іще одна цитата: „Ця виставка стала для нас справжнім відкриттям в га-

(Закінчення на стор. 3)

Катерина Росола

ЦЕ БУЛО У ВІЙНУ, 48 РОКІВ ТОМУ...

(У присвяту моїй доні)

Дата 13-го жовтня 1944 року, день твоїх уродин, це вийнятково пам'ятна дата для нас обоїх. Таких дат ніколи в житті не забувається. Цей день нагадує мені страшні, але й радісні хвилини в моєму молодому в той час віці.

Довжезним вужем тяжко снувався тягаровий поїзд по гірських закрутах, попри шумливі ріки, перетинаючи гори, яри, села. Перся він вперед, все далі і далі від рідної хати, від рідного села Синевідська Вижнього, від зажурених-заплаканих очей дорогих — мами, тата і сестри. Тяжко сопів отой поїзд, їдучи в гори, то в долини попри проваля вкриті деревами, які зодягнулися, бо це був жовтень, у чепурно розмальовані кольорові шати. Одна льокомотива тягнула поїзд спереду, а друга на кінці пхала той ланцюг вагонів, заладованих „живим товаром", — людьми, які їхали в незнаний світ. Для мене це було неописане до болю нервове напруження. Страх перед незнаним, страх про долю маленької крихітки, яку я носила ще в своєму лоні, що мала невдовзі прийти на світ. У нашому вагоні було тісно. Сорок осіб, зібраних родинами, з клунками і валізками, як хто міг поклалися на підлозі.

Вночі, щоб покластися спати, то треба було шукати місця, щоб якось протягнути закляклі ноги чи притулити десь голову. Так їхали ми два тижні, то вперед то взад, то годинами затримувалися на двірцях, пропускаючи все перше військові транспорти, поки знову рушила вперед. Із малими горою, в стіні отворами, що служили за вікна, без зливу, туалети, води, ми їхали і їхали.

Вночі перед п'ятницею 13-го жовтня я не почувалася добре. Боліла голова, тиснуло в грудях, боліли крижі, все тіло боліло, не мала чим віддихати. Цілу ніч не спала. Пригноблена сиділа на твого діда Івана кожусі і плакала потихеньку, щоб ніхто не чув, не розбудився. Розлука з рідними — тяжким каменем лягла на серце. Мене млоїло коло серця, боліли крижі бракувало повітря, чистого ліжка, дитинка тиснула в усі боки, здавалося, що слабну. З тяжкою бідою якось я встала і дібралася напотемки, помалу поміж клунки і сплячих людей, до „вікна". Війнуло на мене свіжим, холодним повітрям. Вітрець холодив моє розпалене чоло, вогкістю пронизував голову, розсипав волосся по лиці... і стало ніби легше. А поїзд їхав, колисав... Ритм, звук, стукіт коліс і льокомотиви болем ранив моє серце. Де і куди їду? Що буде зі мною, що буде з дитинкою, якої чекаю?

Надворі світало. Враз вхопили мене страшні болі, відтак другі ще тяжчі, частіше. Я вчепилася міцно руками за отвір щоб не впасти. Ноги підомною почали тремтіти, я хотіла кричати, бо болі не переставали. Перестрашена, якось насилу, добралася до кожуха на землі, збудила твого тата. Він зробив мені більше місця коло себе, шукав води, аспірини, потішав мене, що скоро поїзд зупиниться, а він знайде лікаря, забере мене з вагону, потішав мене, але болі мене не опускали.

Будилися люди, вставали діти, у вагоні починався утяжливий день. Скулена на землі я не могла знайти собі місця. Зіпріла, бо не хотіла кричати, тиснула татову руку і чекала найближчого двірця, де зупиниться поїзд. У тому нестерпному чеканні хвилини видавалися годинами, а болі допроваджували мене до крайньости. Та Богу дякувати, поїзд доїхав до двірця Будапешту на Мадярщині. Коли повідчиняли двері, ми побачили обабіч нашого поїзду військові потяги, заладовані військом, танками і військовою зброєю, замасковані зверху гіллям і зеленими цельтами, аж стало нам страшно. Та ще не вспіли всі люди вийти з вагонів надвір, як прийшов наказ всідати назад бо на місто Будапешт почали надлітати ворожі літаки. Скоро позачиняли двері, залишаючи на двірці довжезні військові транспорти. Наш поїзд рушив назад поза двірець і місто і став серед поля на високому насипі над рікою Дунаєм.

Повідчиняно навстіж двері у вагонах, люди в паніці вискакували з вагонів на насип, а з насипу стрімголов збігали з високого пагорба вниз до ріки. Падали, котилися, кричали, кликали один одного. Ті, що не вспівали збігали в долину в прибережні хащі, то ховалися вже під вагони, бо літаки були вже вгорі над нами. У вагоні залишилося нас троє я із твоїм татом і одна старша віком жінка К. Мотика. Крізь відчинені двері у ранніх променях сонця ген далеко аж на крайчиках синього неба я бачила сильветку зарисованого міста, що майоріло високими будинками та вежами костьолів. В його напрямі летіли лавами літаки з пекельним гуркотом, що морозив кров у жилах. За кілька хвилин почувся страшний свист і рев падаючих бомб, вибухи гірші громів, вогонь, дими і страшний звук моторів все нових і нових літаків.

Мене напав несамовитий страх. І немов у пропасниці я сікла зубами, кусаючи свій язик до крови, калічила губи, в розпуці корчилася, молилася, затуляла вуха. А вгорі пекельні машини не вгавали. Все нові і нові лави літаків летіли понад наш поїзд у напрямі на Будапешт. Над Будапештом — горіюче пекло. Детонація вибухаючих бомб була така страшна, здавалося, що бомби падуть ось недалеко тут у ріку, а може вже у поїзд поцілили, що стояв на відкритому полі. Мною трясло, серце товклося, в голові било молотами, у горлі висохло. Я чекала заглади-смерти, бомби, що ось впаде на вагон і рознесе нас в кусні. Божевільний страх переміг мої тяжкі болі, яких я не відчувала і не знала, що саме в той час дитина родилася на світ. Крізь залякані очі побачила я над собою в сльозах і голосній молитві пані Мотику, що прикладала мокру платинку до мого лиця, чола, витирала кров із покалічених губ. Тато ламав руки і безрадний бігав то в кут до мене, то до дверей, а бомби, падаючи свистіли, і розривалися з пекельною силою в Будапешті.

І серед тієї страшної незавидної ситуації почувся раптом слабий плач дитинки, а відтак голосний плач пані Мотики, що щось робила на підлозі коло мене. Тато, як опарений скочив від дверей до нас, та й також чи з жалю чи зі страху, чи з радости заплакав. Кинувся шукати рушники, свої сорочки, воду, забувши за літаки, бомби і все інше.

(Закінчення на стор. 3)

41-ИЙ З'ЇЗД ОДВУ

В чудові осінні дні, із деяким відхилинням від традиції з огляду на те, що багато членів взяло участь у Світовому форумі українців в Києві, в днях 10-го та 11-го жовтня на гостинній Оселі ім. Ольжича в Лігайтоні відбувся 41-ий З'їзд Організації Державного Відродження України.

Біля 40 делеґатів з різних кінців Північноамериканського континенту та гостей взяли участь у з'їзді, який відбувся в першу річницю проголошення самостійности України. З'їхалися делеґати, щоб у нових обставинах передискутувати проведену працю, переглянути майже 70-ти річний пройдений шлях повний посвяти членів організації для добра нашого народу та росту ОДВУ.

Після вибору Президії зборів, яку очолив проф. Михайло Пап із заступником Юліяном Юринцем, а секретарював інж. Роман Городиський, затверджено порядок нарад та вибрано ряд комісій, завданням яких було переглянути діловодство минулої каденції і подати свої поради-рекомендації новій Управі як більш успішно вести працю в майбутньому. Предсідник зборів д-р М. Пап запросив до Президії почесних членів д-ра Зенона Городиського, заступника голови ПУН, та редактора Павла Дорожинського, голову ІСНО.

Д-р З. Городиський відчитав привіт від голови ПУН Миколи Плавлюка, який не міг взяти участи у з'їзді, перебуваючи в Україні. Від ІСНО з'їзд привітав ред. П. Дорожинський, бажаючи присутнім делеґатам успіхів та наснаги до дальшої праці, дивитись із твердою вірою в краще майбутнє, нести всесторонню допомогу Україні та гармонійно співпрацювати із братніми організаціями для добра і росту ОДВУ.

Після привітань гостей почалися ділові наради. Із звітувань уступаючої Управи делеґати довідались про працю, яку вона провела. Відрадним явищем була присутність делеґатів молодшого покоління, що дає запоруку співпраці і взаємозуміння. Старші поступово передаватимуть свій досвід керуванням організацією своїм молодшим друзям, які, перебравши керму, з новими ідеями та енерґією вестимуть організацію ще довгі роки.

В дискусіях порушено багато пекучих питань, пов'язаних як із організаційною працею, так із її господаркою, заторкнено зовнішній сектор, співпрацю з другими середовищами, дискутувалось питання наших видань, а головно видання на американському терені журналу „Самостійна Україна". На всі ці та інші запити, порушені дискутантами, звітодавці давали вичерпні відповіді та пояснення, маючи не малий досвід давали поради як уникнути помилок, які їм траплялися під час виконування їхньої праці.

Після уділення абсолюторії із признанням уступаючій Управі, де вирізнено мґр Романа Ґелетканича за його взірцеве та професійне ведення фінансового діловодства, Номінаційна комісія під головуванням д-ра Богдана Шебунчака відчитала листу кандидатів до нової Управи. Запропоновану листу прийнято оплесками одноголосно. Склад: інж. Я. Жмуркевич — голова, В. Зуляк — заступник голови, інж. Б. Копистянський — заступник голови, д-р Н. Пазуняк — кореспонденційний секретар, А. Рубель — секретар, мґр Р. Ґелетканич — скарбник, інж. Р. Городиський-організаційний референт, д-р М. Кий — пресовий референт, інж. М. Нич — суспільно-громадський рефернт, М. Кавка — культурно-мистецький референт, Ю. Стецина — референт молоді; вільні члени: адв. Я. Белендюк, Л. Білик, інж. С. Білий, інж. М. Герець, адв. Е. Луців, Р. Папроцький, О. Процюк, В. Станиславів, мґр І. Стебельський; Контрольна комісія: д-р М. Пап — голова, мґр М. Яшко, інж. М. Белендюк, П. Дзюба, М. Хомин, І. Яремчук, М. Петрівський; Товариський суд: мґр М. Середович — голова, д-р В. Фединяк, В. Ревюк, А. Ґелетканич, В. Марущак.

В неділю, вислухавши Службу Божу, яку відправив о. Богдан Левицький, в пополудневих годинах, так як і попередніми роками, делеґати та гості зібралися на спільний обід, яким проводив д-р Б. Шебунчак. Голова Українського Золотого Хреста Наталія Іванів теплими та щирими словами побажала новій Управі багато успіхів в новій каденції дружної співпраці для нашого спільного добра, бо саме в ці самі дні відбулася конференція УЗХ.

Головну прекрасно опрацьовану промову про події на Україні під сучасну пору виголосив ред. П. Дорожинський.

В заключному слові нововибраний голова інж. Я. Жмуркевич коротко зясував, як собі уявляє працю в майбутньому, накреслив в загальному напрямні та програму діяльности, звернувся до усіх присутніх з проханням співпраці та доложити усіх зусиль, щоб спільно проводити в життя всі ті ідеї, які покладені в основу ОДВУ.

Відспіванням „Ще не вмерла Україна" закінчено цей справді діловий з'їзд.

В. З.

ОДИН ІЗ ЧЛЕНІВ перехідної групи новообраного президента Билла Клінтона заявив, що на посаду генерального лікаря ЗСА запрошено д-р Джоселин Елдерс. Ця 59-літня жінка-негритянка по своїй спеціяльності є лікарем-педіятром і директором стейтового Департаменту здоров'я в Аркенсо.

Це було у війну...

(Закінчення зі стор. 2)

Маленьке тільце із затиснутими кулачками пружилось у боки, а маленькі губки скривились у плачі. Пані Мотика обгорнула маленьку дрібочку у рушники і на повні груди почала дякувати Матінці Божій, Святій Покрові,за дійсне чудо, якого ми всі зазнали. Це Матінка Божа привела щасливо цю невинну дитинку на світ напередодні свого великого свята Покрови. Нехай ваша дівчинка Марія називається — сказала пані Мотика.

А тим часом надворі і на небі почало стихати. Іздалеку доносилися останні звуки бомбардувальників, які, виконавши завдання, верталися назад. З-під вагонів почали вилазити люди, дякуючи Богові за ласку життя. Тато вхопив коновку і побіг в долину до Дунаю по воду. Десь збоку на насипі він розіслав малий вогонь, нагрів води і подав теплу воду пані Мотиці. Поки не було ще нікого у вагоні, ця пані помила тебе, моя дитино, у мидниці, помила трохи і мене, підстелила чисті рушники та все чисто спрятала. Тремтячими руками я притулила цю маленьку істоту-дрібушечку до своїх грудей, цілувала шовкове личко, довгі пальчики, повна щастя і радости дякувала Богові Творцеві за дійсне чудо... Як у пісні співається про Почаївську Божу Матір „кулі вертала турків вбивала монастир врятувала" Вона, Мати Божа „Свята Покрова врятувала наш поїзд від бомб і від загибелі, бо в той час всі поїзди на шляхах були бомбардовані, а наш таки оцілів.

Десь аж коло обіду можна було знову побачити людей, які,повилазивши з комишів і очеретів Дунаю, вернулися до вагонів. І поїзд рушив у дальшу дорогу, обминаючи Будапешт, який того дня був дуже збомбардований і залізничний двірець жахливо знищений.

А дальша дорога і з тобою маленькою і зі мною хворою була ще гірша від попередньої, бодай і не згадувати тепер у день твоїх уродин. Та при моїй терпеливості, вірі, молитві і Божій допомозі ти з маленької немічної „дрібочки" виросла, Богу дякувати, здорова і радісно будеш стрічати день 13-го жовтня, свої щасливі уродини.

ЛИСТА ч. 4

Список жертводавців на Фундацію Піддержки Дипльоматичних Представництв України від 22-го жовтня до 12-го грудня 1992 року.

Цей список є дальшим рішучим кроком у піддержці діяспори українських представництв в ЗСА та закріплення їх незалежного становища у центрі політичного світу.

З відкриттям Амбасади у Вашінґтоні і Ґенерального Консуляту в Ню-Йорку створюються нові і непередбачені можливості для політичного розвитку України.

Фундація Піддержки Дипльоматичних Представництв України сподівається тепер ще більшого ентузіязму неперервної піддержки як найширших кругів української громади в ЗСА.

Під час бенкету в першу річницю Незалежности України в Лос Анджелес зібрано датки на Фундацію ПДПУ в сумі 6,935.00 долярів. Жертводавцями були:

По 1,000 дол. — В. і Я. Дусс, А. Муляк-Яцківський

По 500.00 дол. — І. Бак-Бойчук, Александер Скоп

По 250 дол. — В. і З. Захаріясевич, А. і Б. Микитин, Я. і В. Стойко.

По 200 дол.— О. і І. Гунько, Дж. і А. Демус, Л. Словський.

160 дол. — О. і Б. Бучинський

По 100 дол. — Л. і П. Балей, І. і І. Дутка, Ю. Вибачинський, Ю. Джердж, Л. і І. Каслєр, Б. Костів, Т. Козбур, П. Міцкевич, Д. Родес, О. і Н. Плаксій, М. і Р. Слободинський, К. і О. Снилик, М. Якимишин.

60 дол. — В. Каштанюк.

По 50 дол. — К. Брикнер, А. Бучай, А. Ґаздінський, Р. Дворян, В. Ерін, Т. Климкович, С. Марфіян, М. і Г. Макух, О. і Н. Мельник, О. і О. Муць, В. і М. Чужак, А. і І. Прокопович, Я. Тустанівський, Дім України (Сан Дієґо).

По 30 дол. — С. Дворян, Е. і Р. Керр, Я. Панчук.

По 25 дол. — В. Матічик, Я. Тимків.

По 20 дол. — В. Бойко, І. Ляшко, Д. і Я. Павлович, П. Семчук, В. Тор.

15 дол. — С. Е. Маґее

10 дол. — Е. Порендовська. Разом сума: 6,935 дол.

По 3,890 дол. — Товариство Гуманітарної Допомоги Україні в Норт Порті, Фльорида, д-р Володимир Король. Листу прізвищ індивідуальних жертводавців подається осібно.

2,532.63 дол. — Координаційний Комітет УАКР і УККА в Дітройті. Дохід з Бенкету Незалежности України в дні 24-го серпня 1992. Координатор Зенон Василькевич.

2,000 дол. — Комітет Рух-у Метрополітального Ню-Гевен, Коннектікат.

1,265 дол. — Збірка на похоронах бл. п. Александра Муць переведена Богданом Стусом.

По 1,000 дол. — Василь і Ольга Балабан, Дмитро Бобеляк, Богдан Бойчук-Марія Ревакович, Нестор Ходновський в пам'ять дружини бл. п. Марії, Ярослав і Катя Червоняк, Григорій Дирів, Мирон і Ольга Гнатейко, Володимир Губицький, Александер і Марія Леськів, Володимир і Лідія Маґун.

По 1,000 дол. — Павло Німець, Володимир і Люба Палашевські, проф. Орест Попович, Йосиф і Стефанія Порайко, „Самопоміч" Федеральна Кредитівка в Сиракюзах, Н. Й., д-р Юліян і Тетяна Сілецькі, зі збірки А. Крайчика, Михаїл Синидяк, Степан і Тамара Тимків, Микола і Софія Максимюк.

По 500 дол. — Орест і Любомира Чапельські, Іван Ґулич, Галина Ґуґел-Котелевець, Петро і Марія Івасишин, Єронім Лоґуш і Оксана Стеванка, Степан і Стефанія Маланчук, Василь Осадчук в пам'ять б. п. Анни Осачук-Мороз, О. П. Пристрибинський, Іван Шенґара, Богдан і Валентина Стус, Стефан і Марія Венґльовські, Михаїл Яворський.

400 дол. — Петро і Христина Р. Бойчук.

300 дол. — Парафіяни церкви св. Івана Хрестителя в Льорейн, Огайо, зі збірки А. Крайчик.

По 250 дол. — д-р Никола І. Борден, Володимир і Марія Чорненькі, Мирон і Александра Стебельські, Український і Літературний Клюб в Ню-Йорку, Оксана І. Волчук.

235 дол. — Ілля і Емілія Онишкевич.

По 200 дол. — Софія Андрушків, Союз Українок-Відділ 57-ий в Ютиці, Н. Й., Ярослава Томич, Іван С. і Наталія Коропецькі.

По 150 дол. — Іван Хомко, Ст. Роман і Оксана Маселко.

По 100 дол. — Юліян і Оксана Бачинські (разом 300 дол.), Наталія Базарко, Софія і Степан Хоміцкі, Анна Федів (разом 500 дол.), Марія і Кормило Филипович, Роман й Анна Гарас, Теодозія Гурик, Валтер і Гелен Кастанюк в пам'ять бл. п. А. Муць, Володимир і Люба Клячко, Володимир Кух, Дмитро і Анастазія Курдяка, Константин і Пораска Малахов, Мирослава і Зенон Мандрусяк, Володимир і Люба Палашевські, Володимир і Марія Вовк, Едвард і Дарія Жарські.

75 дол. — Ірена Райнер.

По 50 дол. — Дан Б. і Стефанія Гупаловські, Александер і Ірена Кастанюк в пам'ять бл. п. А. Муць, д-р Володимир й Іванка Матківські в пам'ять бл. п. Клявдії Чорнодольської, Богдан і Анна Микитин в пам'ять бл.п. А. Муць, д-р Ал. і д-р Ольга Наклович, Марія Турчин (разом 100 дол.), Товариство для Збереження Історичної Спадщини в пам'ять бл. п. Левка Гординського, Йосиф Вибачинський в пам'ять бл. п. А. Муць, Анна Янціх, Іван Ярома.

38.25 дол. — Ольга Муць.

По 35 дол. — Орест Л. і Любов і Христина Долинюк.

По 25 дол. — В. і Віра Н. Дусс, Роман і Василина Гординські в пам'ять бл.п. Левка Гординського, Люда і Валентина Кап в пам'ять бл. п. А. Муць, Люба, Софія Кеске в пам'ять бл. п. А. Муць, Степан і Валентина Когут, Володимир і Ярослава Стойко в пам'ять бл. п. А. Муць, Анн М. і Ґарі Дж. (ДМД) Вуд.

По 20 дол. — Петро і Марія Бучинські в пам'ять бл. п. А. Муць, Михаїл і Стефанія Халупа, Іван і Марія Дуткевич в пам'ять бл. п. Зенона Крамарчука, Іван Галич в пам'ять бл. п. Зенона Крамарчука, Ігор і Ірена Лесик в пам'ять бл.п. А. Муць.

По 15 дол. — Валентин Шаруда, Стефанія Шумна в пам'ять бл. п. А. Муць. Разом 47,213.63 долярів.

За Фундацію ПДПУ
Дамян Кордуба — касир
Роман Галібей
Степан Ворох
Марта Шміґель
Богдан Стус

Духовий...

(Закінчення зі стор. 2)

лузі українського літературознавства та політичної боротьби діяспори за незалежність України. Низький уклін Вам, Юрію Гавриловичу, за вашу титанічну працю на благо нашої рідної неньки-України! Працівники Інституту української археографії".

П.: — Ви були професоре також два дні в Миколаєві. Що вас привабило туди поїхати?

В.: — Мотиви були і особисті й національно-громадські. Це ж з одного боку Херсон, з другого Одеса, а недалеко й Крим. Небезпечна українська зона, півострів клином між Бугом і Інгульцем, а на глибоких водах потужне військове кораблебудівництво, яке вже скорчилося. Для якої фльоти будувати? Для тої, що в Севастополі є яблуком роздору? Росіяни дбають, щоб захопити не лише Крим, а й Миколаїв. У місті видається п'ять газет, усі російською мовою, Москва старанно висилає на це гроші. Недавно була вночі спроба знищити пам'ятник Шевченкові, монументальну споруду в парку. Злодії встигли лише похилити постать поета. Вранці мобілізувалося українство міста. Міська влада негайно вислала робочу команду й пам'ятник був поставлений на місце. У Миколаєві стоїть національно свідома українська військова частина, а це багато значить. І ще добрий симптом: два роки тому на російському відділіପединституту було набагато більше студентів, як на українському, а тепер навпаки, всі горять жагою пізнавати українське минуле. Їм було цікаво слухати мою доповідь: „Гарт юнаків у 1928 році й про заборону нашої діяльности".

Вулиця, при якій я народився, цілком перебудована і двору, де я прийшов на світ, уже немає. Гробниця адмірала Миколи Аркаса ще збереглася. Ця милість українському історикові й композиторові не випадкова, його попередники в цій же гробниці були ревними російськими патріотами. Зберігся у Спаському урочищі також турецький водогін, місце, де відпочивали Мазепа і Карло XII, еміґруючи до Туреччини, але про цю подію коло водогону вже ніхто не знає. Реальність сумна, залишається романтичне минуле, яке треба б відновити.

На цьому оте цінне інтерв'ю закінчилося.

В ЖАЛОБІ ТА СМУТКУ, схиляюся у глибокому поклоні моєму другові, великому акторові, режисерові та театральному діячеві,

СВ. П.

ВОЛОДИМИРОВІ ШАШАРОВСЬКОМУ

Дружині Юлії та всім близьким друзям — моє засмучене співчуття.

Вічна Йому Пам'ять!

Володислав Клех

ПОВІДОМЛЕННЯ

Для членів 498-го Відділу УНСоюзу, Т-ва „Дністер" у Ванкувері, Б.К., Канада

Обов'язки секретаря 498-го Відділу УНСоюзу, Т-ва „Дністер" у Ванкувері, Б.К., Канада, перебрала нова секретарка Лідія Геврик.

Просимо звертатися у всіх справах членства та забезпечення і вплачувати вкладки на адресу:
Mrs. Lydia Hewryk 11440 — 57A Avenue, Edmonton, Alberta, T6J OJ5
Тел.: 403-435-1533

ВЕЛЬМИШАНОВНІ ЧИТАЧІ „СВОБОДИ"!

Звертаємося до вас з великим проханням допомогти нам скомплетувати Альманахи УНСоюзу. Це найстарший український альманах, що виходив і виходить в Америці.

Нам бракують такі роки: 1897, 1901, 1902, 1903, 1904, 1906, 1921, 1924, 1925.

Якщо хтось з читачів має би такі числа, просимо ласкаво надіслати нам, а ми готові за них заплатити бажану ціну, або дозволити нам зробити копії з них.

Редакція „СВОБОДИ"

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 361-го Відділу УНСоюзу Т-ва Дністер в Ню Йорку

Обов'язки секретаря 361-го Відділу УНСоюзу, Т-ва Дністер, перебрала нова секретарка Ольга Літепло.

Просимо звертатися у всіх справах членства та забезпечення і вплачувати вкладки на адресу:
Mrs. Olga Litepio, 941 57th Str. Brooklyn, New York, 11219,
тел.: 718-854-6992

Для членів, які бажають вплачувати вкладки особисто, секретарка Ольга Літепло буде урядувати кожного вівтірка в годинах від 1-ої до 3:30 по полудні в „Самопомочі", 98 Друга авеню в Ню Йорку, Н. Й.

ПОШУКУЄТЬСЯ РЕДАКТОРА-РЕПОРТЕРА

Щоденник „Свобода" прийме на працю редактора-репортера, який писатиме новинки і редакційні статті про сучасне політичне і культурне життя України на підставі матеріялів пресових агентств і незалежних джерел в Україні, та братиме участь в редакційних нарадах щодо коментарів редакції.

Кваліфікації: два роки досвіду, диплом з журналістики, знання літературної української і російської мов, контакти в Україні, леґальне право на працю в ЗСА.

Пон. — п'ятниця год. 8:30 до 4:30.
Платня 20,100 дол. на рік.
Посилайте резюме і копію до:

Business and Worker Development, DVO60492102, CN 053, Trenton NJ 08625.
No fee charged.

О. КОРОЛЬ ПЕРЕОБРАНО ГОЛОВОЮ СУМ В АМЕРИЦІ

Елленвілл, Н. Й. — Оля Король була переобрана головою Спілки Української Молоді в Америці під час 20-го Крайового З'їзду, який відбувся на Оселі СУМ 14-го і 15-го листопада ц.р.

З'їзд, у якому взяли участь 99 умандатованих делеґатів із 20 осередків і членів уступаючої Крайової Управи, розглянув дальший плян праці цієї виховно-молодечої організації після відновлення державної незалежности України. У звітах з'їздових ділових комісій було стверджено, що СУМ в Америці не тільки повинна посилити свою виховну програму і сітку шкіл українознавства в Америці, але також повинна допомогти у створенні сумівських клітин в Україні на такій самій підставі, як вони існують по осередках у діяспорі. Наголос повинен бути на вихованні доростаючого покоління української молоді в Америці й на Рідних Землях, від наймолодших літ, на свідомих членів української нації.

Учасники прийняли зміни в статуті СУМ, які віддеркалюють нову дійсність Батьківщини. У них сказано, що СУМ „виховує таку молоду людину, яка високо цінить свободу, горда за своє українське ім'я і культуру, та всіма можливими способами допомагає українському народові у розбудові незалежної та демократичної української держави. СУМ також стверджує, що комунізм і російський імперіялізм і надалі погрожує **Україні й тому СУМ в своїй виховній роботі стоїть на виразно антикомуністичних та антиімперіялістичних позиціях та поборює їхні впливи в Україні та в ЗСА".**

У програмі сказано, що СУМ поборюватиме розкладницьку ідеологію безбожницького комунізму та російського імперіялізму: змагатиме до розбудови незалежної і демократичної української держави; інформуватиме американське громадянство про історію, літературу та культуру українського народу і нести виховну, матеріяльну, моральну й духовну допомогу молоді в Україні.

З'їздом провадила президія у складі: Аскольд Лозинський, голова, Мирон Васюнець і Олекса Бреславець, заступники, Стефа Грицков'ян і Оля Була-Цигиник, секретарі. До почесної президії покликано Евгена Чолія, голову Центральної Управи СУМ, Мирослава Солдата, голову СУМ у Львові, й Марію Дупляк, голову ООЛ.

Під час з'їзду працювали наступні комісії: мандатно-верифікаційна — Марія П'ятка, голова; номінаційна — Ігор Длябога, голова; резолюційна — Корнель Василик, голова; юнацько-виховна — Наталка Кормелюк, голова; статутова — Аскольд Лозинський, голова; членства — Роман Мигаль, голова; дружинників — Ліда Микитин, голова; фінансово-господарськи — Роман Козіцький, голова; фізичного виховання — Роман Дашавець, голова й допомоги Україні — Орест Козіцький, голова.

Після праці комісій, у суботу вечором, відбувся бенкет, яким провадив член Крайової Управи Богдан Гаргай і на якому були присутні понад 300 сумівців і гостей. О. Король виголосила головну доповідь.

Усні привіти зложили Євген Чолій від Центральної Управи СУМ, А. Лозинський від УККА, Євген Гановський від ГУ ООЧСУ. Ксеня Козак від Крайової Пластової Старшини і Мирослав Солдат від СУМ у Львові.

Між сумівськими гостями були представники СУМ з Канади, як також Микола Пришляк, ЗУАДК; Володимир Квас, УНСоюз; Роня Стойко-Лозинська, ГУ ОЖ ОЧСУ, Марія Дупляк, ООЛ; Євген Солтис, ТУСМ: Маріян Кормило, УНПоміч; Іван Кобаса, СКВОР; Корнель Василик, КВОР; Мирослав Шміґель, „Самопоміч", Ню Йорк, Роман Глушко, Кредитівка СУМ в Йонкерсі та інші.

У мистецькій програмі виступили дует Маріянни Знак і Христі Андрух з Осередку в Пассейку, дует Тані й Люби Мандзій і солістка Оля Худоба-Фриз при фортепіяновому супроводі Андрія Стасіва.

Наступного дня, після звітів всіх ділових комісій, учасники вибрали нову Крайову Управу СУМ. До новобраної Крайової Управи увійшли: О. Король, голова; Мирослав Шміґель, екзекутивний заступник голови; Юрій Наконечний, заступник голови і організаційний референт — схід; Ігор Дякун, заступник голови і організаційний референт — захід; Стефа Грицков'ян, секретар; Роман Козіцький, фінансовий референт; Христина Романів, головна булавна; Наталка Кормелюк, голова Виховної Ради; Стефан Журавський, булавний сеньйорів; Ліда Микитин, булавна дружинників; Корнель Василик, культ-освітній референт; Ганя Дашавець, референт допомоги Україні; Роман Дашавець, референт фізичного виховання; Ігор Длябога, референт преси; Роман Мигаль, господарський референт; вільні члени: Ґеня Блага, Богдан Гаргай, Олекса Бреславець, Христя Косач, Єлисавета Бездух і Орест Козіцький.

До контрольної комісії увійшли: Мирон Колінський, голова; Богдана Походай і Марійка Гайдучок, члени, і Марія П'ятка й Михайло Косач, заступники. Членами товариського суду є Іван Кобаса, голова, Михайло Дубас мол., Мирон Васюнець, Мирон Зелез і Володимир Залуцький, заступники.

Крім Н. Кормелюк, у Крайовій Виховній Раді працюватимуть Галя Хрін, Леся Палюх, Юрій Микитин, Наталка Косач, Христя Мороз і Марта Колінська. До Головної Булави входять крім Х. Романів: Іванка Заяць, Ганя Мигаль і Люба Садницька.

Раніше під час бенкету, Євген Чолій і Євген Нановський вручили відзнаки четвертого ступеня, які були надані з'їздом, наступним сумівцям: 4-ий ступінь виховника одержали — Роман Глушко, Павло Ткач, Оля Король, Юрій Наконечний і Наталка Кормелюк; 4-ий ступінь культурника — проф. Зоя Маркович і Мирослав Солтис. Дістали підвищені ступені: 3-ій ступінь виховника — Леся Палюх, Христя Косач і Христя Романів; 3-ій ступінь суспільника — Марійка Решітник і Богдан Гаргай.

Передовий прапор за найкращу виховну працю одержав Осередок ім. 30-го червня 1941 р. в Йонкерсі, Н.Й.

У ПОНЕДІЛОК, 14-ГО ГРУДНЯ, новообраний президент Билл Клінтон головував на цілоденному економічному семінарі у столиці стейту Аркенсо, Літтл Рок, куди з'їхалися ним запрошені визначні економісти та провідні комерсанти країни, цоби розглянути існуючу економічну ситуацію. Понад 10 годин Б. Клінтон слухав, записував, ставив питання та ділився своїми поглядами на економічні проблеми в країні. Одначе під час цілого дня він ні одним словом не згадав про нововведення своїх передвиборчих обіцянок — податкових обнижень для середньо-заробітньої кляси громадян, як працюватиме ним пропонована програма охорони здоров'я, чи про те в який спосіб він допоможе окремим галузям американської індустрії.

● РОЗШУКИ ●

РОЗШУКИ
Родина Давидов шукають
JOHN CHORNY
що колись мешкали на
56 Fester St.
New York, N.Y.
або його родину. Просимо телефонувати на число:
(212) 533-9184
Евгенія Михайлюк

Сестра
Бронислава Онишків
ПОШУКУЄ
ЗАЦІРКА,
ЯСЬКО БАРКОВИЧ,
урод. с. Забойки, обл. Тернопільська, р-н Козлівський.
Прошу відгукнутись до:
Броніслави Онишків
с. Довжанка
обл. Тернопільська,
р-н Тернопіль

● НА ПРОДАЖ ●

Замовляйте багатий змістом, багатий кольорами
КАЛЕНДАР УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ
Ціна 10 дол
Гурток Української Дитини
16 Rivercrest Rd., Toronto, Ont.
M6S 4H3, Canada

● РІЗНЕ ●

"WINDOW CLEANING — ROUTE"
Long established. All stores. No belt, no leader work. Upper Manhattan, N.Y. Looking to retire.
Tel.: **1 (212) 601-4510**

●FUNERAL DIRECTORS●